

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliæ Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.3. Sacrificio Missæ, in quo Patri filium suum mittimus vnigenitum, Deo perfectius quam omnibus veteris legis sacrificijs satisfacimus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

§. 3. Sacrificio Missa, in quo Patri filium suum mittimus unigenitum, Deo perfectius quam omnibus veteris legis sacrificijs satisfacimus.

¶ 9 Lcet verum fateat in lege veteri plura eaque vario fuisse genera sacrificiorum, quibus internam voluntatis lux voluntati Dni: & resignationem significarunt veteres illi Patres, Doctor tamen Angelicus ad ista reducit genera sacrificiorum. Vnum dicebatur holocaustum, quod Deo in honorem eius, & supremæ anchoritatis illius offerebant protestationem: hoc totum cremabatur: vnd: nominabatur holocaustum. Quasi totum incensum. Quo signabatur, quod sicut animal illud in eo sacrificatum, totum cremabatur, tota eius substantia in vapores resoluta, qui sursum in æra ferebantur: ita se homo totum, omniaque sua Deo consecrabit: ita vt perfecta resignatione se Deo submitteret iuxta debitam tantæ maiestati reuerentiam. Ahud Deo dedicabatur in purgationem peccatorum, & vocabatur *Vestima placabilis*: atque in hoc sacrificio totum quod in eo offerebatur non cremabatur, sed vna solummodo eius pars, alia vero cedeat in vsum Sacerdotis: quo datur intelligi, quod in statu poenitentium, ad quem hoc sacrificiū spectabat, remissionem peccatorū Deus ministerio Sacerdotum operaretur, & tantū incendebatur totum, quando sacrificiū hoc offerebatur pro vniuerso populo, vel pro peccatis ipsius Sacerdotis qui hoc offerebat, & in hoc consistebat vt nihil remaneret Sacerdoti ex illo quod pro peccatis eius offerebatur in signū quod in illis nec vestigium quidem vllum aut reliquæ remaneret peccatorum totū Deo offerendo sacrificium. Vltimum dicebatur *Hostia pacifica*, quæ Deo dedicabatur in gratiarum actionem pro beneficijs à Deo receptis, nimirum pro valetudine, vel prosperitate eius pro quo sacrificium immolabatur: & hoc sacrificium, inquit D. Thom. *Conuenit status proficiendum in impletione mandatorum*: perfectus hoc erat proprium.

Ex hoc sacrificio tres fiebant partes: prima tota cremabatur in honorem Dei, secunda cedeat Sacerdoti & tertia ipsi pro quibus sacrificium fiebat: quo designabatur, quod salus, prosperitas ac bonum spirituale hominum procedat à Deo per directionem suorum ministrorum dum homines dirigunt ad eius cognitio-

nem, eo sique ad eius reducunt obedientiam medijs operibus ab ipsis præstitis. Hoc igitur in illo significabatur, quod salutem illorum qui ad perfectionem tendunt & statum spiritualem, operetur Deus optima doctrina & directione suorum ministrorum: illa namque opera quæ faciunt velut absolute necessaria ijs qui saluantur, per doctrinam suam & exemplum dirigunt ad Deum, quatenus conditiones habeant necessarias quibus ad optatum finem perueniant. Ad tres has species reuocat D. Thom. totam illam varietatem sacrificiorum veteris legis in significationem eorum quæ per illa nobis declarantur. Porro Christi sacrificium tanta fuerit præstantia excellentia, quod solo illo declararetur & operatus sit quod illa vetera sacrificia, atque illo compleuerit quidquid per illa sacrificia Deus ab hominibus exigebat: ita mihi constat ex D. Paulor. *Vna oblatione consummauit satisfactor*: Cumque Missa sit representatio quedam illius supremi sacrificij: in illo Missæ sacrificio tradidit nobis Christus quod Deo possumus offerre pro omnibus ijs, pro quibus illa antiqui Patres offerebant.

Itaque Missa non est aliud quam quedam oblatio seu sacrificium in quo Christum Dominum æterno Patri offerimus ad eius cultum & honorem, in quantum debitores sumus Missæ supremæ illi maiestati, a qua bona cuncta profluunt quibus gaudemus, in detractionem eius quod Deo debemus, & in satisfactionem peccatorum, quibus illum quotidie offendimus, in gratitudinem eorum quæ singulis momentis ab illo recipimus, atque in iustitiam eius quod ab ipso satagimus obtinere: nimirum salutem nostram per ministerium Sacerdotum intercedentibus, singulorum operibus: quod significatur in actionibus illis Sacerdotis in celebratione Missæ, vt infra laus dicendum: & videtur nomen hoc Missa nobis hoc intimare. Innocentius Tertius Pontifex dicit Missam dici *Ab emittendo*: quia ad significationem supremæ excellentiæ huius tanti sacrificij, in primitiua Ecclesia non nisi fideles adesse permittiebantur, qui lumine fidei illustrati subtilissimam habebant cognitionem veri Dei: qua propter dum Sacerdos in Missa accederet ad consecrationem SS. Sacramenti, foras inebant secedere Catechumenes, dumque lectum esset Euangeliū in Missa, alta voce intonabat Diaconus: *Si quis Catechumenus adest, exeat foras*. Etenim videre Christum in hoc mysterio non nisi baptismatis con-

II. Christi sacrificiū pro his omnibus satisfacit Hebr. 10. 14.

III. Quid sit Missa.

IV. Vnde dicitur. Primòv

cedat

cedebatur, non illis qui tales non sunt, cuius imagine referunt increduli illi, de quibus ait *IOAN. 2. 24* D. Ioan. *Iesus non se credebat illis*, Ecclesia non fuit hoc quod de Deo pretendit per hoc dignum sacrificium obtinere, salutem nempe fidelium iustorum: sed etiam illis, qui post legem gratia ingressi sunt per portam Baptismi in Ecclesiam patet porta calorum: quocirca alienigenae qui Deum per fidem non cognoscunt, secedant foras: quia significantes tales clarum Dei visum in statu beatitudinis non consequuntur: etenim gloria huius divini sacrificij huius intentus solis servatur fidelibus: unde quando celebratur, illi foras eliminantur qui tales non sunt. Ad esum Agni Paschalis antiqui non admittebantur alienigenae, nisi tantum cuiusque domus domestici, vel ratione familiae, vel vicinitatis: figuram hic agnosco in manducatione SS. Sacramenti, cuiusque celebrationi assistentia ut nimirum a loco sancto arceantur, ubi fideles consecrantur, qui sunt alienigenae S. Ecclesiae: quia ad illos haec non spectant, sed ad fideles solummodo: atque illis competit mysterij adeo sublimis dignique celebratio.

V. Secundo.

Similiter Missa dicitur à *Dimittendo*, id procedentibus conformiter: quo namque tempore efferebatur hoc sacrificium, ut proprium est fidelibus, iuxta id ad quod nobis hoc Christus concessit, ut illud nobis appropriaremus, sub specie cibi, tantum permittebantur ei assistere fideles, ceteris dimissis. Praeterea vocatur Missa à *Dimittendo*: quia dum in primitiva Ecclesia terminabatur, fideles ad sua negotia dimittebantur: unde sub finem intonabat Diaconus: *Ita Missa est*. q. d. Liberum est cuique iam discedere: ita suffragatur Concilium Autelianum quod citat Innocentius: *Non ante discedat populus, quam Missa solemnitus compleatur*. Quinimo D. Chryl. ostendit eundem confirmat: *Ingressus es Ecclesiam, & homo, ne exeat, nisi dimissarius: nam si ante dimissionem exierit, ut fugitivus a prebendera*.

D. Chr. Hom. de Ecclesiast. & Ecclesiast. sig. myst. VI. Tertiò.

Hoc itaque nobis hic declaratur, quod in primitiva Ecclesia, nemini ante finem Missae licitam fuerit exire: & ita Missa dicitur à *dimittendo*: quia est quaedam oblatio & sacrificium quod Deo mittimus in debitorum solutionem. Quam significationem sequitur D. Thom. & communiter ceteri DD., potissimum neoterici hunc articulum persecuti contra novatores haereticos, & nominatim Raulinus: etenim in Deuterion. invenio verbum *Missum* in Hebraeo, id est

oblatione spontanea & divino grati conspectu: nam ut talem emittimus & offerimus in nostrorum scelerum satisfactionem: quia vera tanta est dignitas ac valoris, nec non Deo summe grata. acceptat illam & in satisfactionem admittit.

Magister sententiarum sentit Missam vocari VII. eo quod Deus Angelos suos de caelo mittit ut eam divino praesentarent conspectui, iuxta illud quod in Canone Missae legitur: *Iohannes perferri per manus sancti Angeli tui, in sublimi Altare tuum: etenim quia Deus Angelum suum de caelorum miris sublimi Missa dicitur à emittendo: quasi declarando tale hoc esse sacrificium, ut quatenus divinae Maiestati offeratur, non inferior sit Angelo de caelo dimisso, qui illud offerat, tanquam ad hoc delicias ut minister Dei. Vel si placet, Sacerdos illud offerat est Angelus quem destinat, secundum quod virtus, qua pollet ad huius adeo sublimis sacrificij oblationem, ex Deo procedat: etenim illam habet Sacerdos velut à caelo dimissam, ad eius celebrationem & oblationem coram divina Maiestate. Porro si Hugoni credamus, cui sub prescribit D. Thom. in praefato sensu, Missa hoc nomen oblatio & sacrificium divino obtinui perperam, quod nos medio Sacerdote illi mittimus, in quo offeratur corpus & sanguis Christi Domini: & ita quia in Missa Christum aeterno Patri mittimus, nomen hoc sortitur. Circa quae fulvius sunt Theologi.*

Et ni fallar eleganter nomen hoc contentum illi Christi Domini, in eo quod sibi ipsi asserunt in illo fonte Siloe, in quo velut in figura sua expressum: am ut proprie declararetur in eodem finem Christus missus esse in mundum, D. Hieronimus agens de fonte mystico, alijungit: *Quid interpretatur Missus? Quia proposuit declarare Christum fonte illo designari, de quo sentit D. Epiphanius. Cum enim videret Hieronimus ad summas esse reducta angustias sub Ecclesiae Regi-pissimo, miseris eius Vates saevi, copiosaque tanta subvenire calamitati, ferocibus apud Deum institit precibus pro eiusdem liberatione: vota precelique Prophetae admodum Deus, leanturite cepit fons hic altissimo silentio, & quasi de caelo missus habebatur curam dei languenti remedium opportunum: qua de causa nomen traxit ut diceretur *Fons Missus Siloe*. Et quali convenienter illi quod Christus erat à Patre aeterno missus ad mundi salutem, et occasionem qua strictus multo premebatur, eo quod*

diabolus eum quasi seruum habebat: & tyranni
ce fustigabat, proprium eius illi imponit nomen
Missus, ipsumque nobis dedit alio admodum si-
lentio: ea namque nocte qua natus est in mun-
do, cuius natiuitate nobis fuit datus, omnia summo
videbantur silentio consepulta: Cum medium
fluentium tenerent omnia. Quo capionis quam
congrue Christus fonti illi mystico respondeat:
& cum idem ipse Patri caelesti in hoc offeratur
sacrificio: conuenientissime nomen eius propriu
illi tribuitur oblatio missa Patri in satisfactio-
nem debitorum, quibus illi obstringimur: qua de
causa vocatur missa. sicut etiam dicitur missus
fons ille miraculosus.

§. 1. Cum Missa sacrificium sit ipsa puri-
tas & mundities, vult Deus vt tem-
plum in quo offertur sit mundum &
ipsi conueniat quod Christus declarat
dum templum expurgat eiectis foras
animalibus.

¶ 11
Semper Deus procectatus est quam sibi gra-
tiam esset, dum ab hominibus colitur vt
Dominus absolutus, domum eius propria
adorando, scilicet templum in qua vt ea fulge-
ret mundities conformiter illi, quam sua erat
habitura, voluit Christus exturbare de templo
animalia venum adducta, & sacrificijs apta, que
in ipso Iudaei immolabant: vt ita perfecte ab
omnibus illis expurgaretur, quz poterant illum
offendere, & ita emundato, templi mundities
proprie suz conueniret. Ponamus hypothesin
quod templum velut propria Deo domus, sit in
qua mandabat sibi sacrificia offerri, & petissi-
mum prescripsit, vt in eo Sacro S. Missa sacrifi-
cium celebraretur: vt templi puritas puritati res-
ponderet tantu sacrificij: idcirco ab omnibus
illud emundat quod illud impedire poterat: qua
de causa foras exturbat animalia: ne quid in illo
esset puritati huius diuini sacrificij tepugnans.
Itaque Christus de templo eiiciens animalia,
hoc i: so declarat templum Ecclesie suz S. fu-
turum in quo, ob puritatem & munditiam qua
relecebat, propter sanctificationem quam desig-
nabat in eo requiri, foras exturbans omnia ani-
malia, in quo, inquam, offerendum erat sacrifi-
cium diuini oculis gratissimum, Missa scilicet
sacrificium: talis namque oblatio talem mun-
ditiam postulat & sanctificationem.

Moderni nostri haretici templa evertunt:
centent enim superfluum eorum edificatio-
nem, sicut quem intendunt Catholici, & obser-
uant, mentientes in omni loco offerri posse Deo
sacrificium, sicut & in omni loco illi a nobis
defertur oratio, iuxta hanc Davidis instructio-
nem: *Benedic anima mea Domino, in omni loco*
dominationis eius. Quorum fundamenta (si talia
dici possint, ex quibus reprobus ille populus au-
sim sumit delirandi) proponit, & confutat Fr. 12 4. d. 13.
Dominicus Soto vt litteris optime imbuit. q. 2. ar. 3.
Porto blasphemiam sapit hareticam, quz eo
ipso destruit quod semper Deus spectauit, vt Ratio
propria haberet domum in qua cultu posset suadet
honorari omnino singulari, vtique cum illo omni-
nia nostra ageremus negotia: si namque in ci-
uitatibus ad negotia mercaturz deputatae sint basi-
lica ad quas infestiores concurrunt velut ad lo-
cium ad hanc deputatum: nunquid ratio suadet
multo iustior loca designati in quibus cum Deo
agamus: hanc autem sunt templa, ad quz cuncti
conueniunt, vt suas Deo petitiones exponant
Dominus in templo sancto suo, Dominus in celo se-
des eius: q. d. Propheta: sicut caelum locus est in
quo Deus se Dominum ostendit glorie, in illo
velut in propria domo moratus, illum beatus
communicans, ita etiam templum locum esse
confitemur, in quo velut in proprio palatio &
domo magnitudinis suz, se Deus testatur Do-
minum esse gratiz, illam iustis in templo con-
cedens: & cum in sacrificio Missa fontem ha-
beamus omnis gratiz, nempe Christum in eo
oblatum, ideo necesse est huic diuino sacrificio
templa preparari.

In omni lege naturali & scripta vt rationi
conueniens receptum fuit, vt loca dedicarentur
in quibus Deo sacra fierent, & huic tantum mi-
nisterio deputata. In eum finem aras Deo ere-
xerunt vt suas in vis illi deferrent oblationes:
vt nos plenius instruit Spiritus S. de Noe, &
Abraham, qui altaria edificauit Deo suas eis
sacrificia litauit. Dum Iacob Patriarcha deserta
perambulans ex nimio lassus itinere mystico
illo oppressus dormiuit somno, in quo mirabili
illa reuectatus fuit visione, qua vidit caelum ape-
riti, & descendere in terram stupendam illam
scalam, cuius superiori parti Deus iunitebatur:
intelligens a somno euigilans in illo loco Deum
adesse exclamauit: *Veru Dominus est in loco isto:*
iudicans autem rationi repugnare locum, illum
vbi Deus assistebat, nullum praefere signum
sanctificationis, lapidem arripuit quem pul-
nat

Ps. 101. 22.

11.

Ps. 10. 5.

1a. 2.

III.

Quod in

utraque

lege ob-

seruatum

fuit.

Gen. 8.

Gen. 13. 6.

12.

